

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Rétly László.

Ausztria hőse.

Makó, jul. 1.

A hatvanas évek elején, az elnyomatás idején Ausztria megkísérelte, hogy Magyarországot beolvassza az öszszbirodalomba. Fel is hívta a nemzetet, hogy küldjön nyolcvanöt képviselőt a birodalmi gyűlésbe. Az ország nem ment bele a mulatságba, folytatta tovább a maga passzív rezisztenciáját s az osztrák összpontosító politika tombolt dühében, hogy nem bírta Magyarországot csak úgy egyszerűen bekebelezni, elnyelni, felszörpíteni. Ujra megkezdődött a hatalmi nyomás, az abszolutizmus. Bécsben az volt a politikai elv: ha nem hajolsz meg, meg foglak törni, mert én várhatok.

Azonban a nemzet is azon az állásponton volt, hogy ő is várhat. Ezt mondani nem volt szabad ugyan, nem is volt fórum, ahol elmondhatta volna, de hallgatva tudta. Önmagában is remélt hozzá erőt, de még többet várt a külpolitikai eseményektől, amik bé is következtek. A hatvanhatodik események után a dinasztianak nem volt többé semmi keresni valója Németországban, még a szövetséges déli államok is elpártoltak tőle.

Ekkor tette Bismarck azt az emlékeztető tanácsot, hogy az uralkodás sulypontját a nagyon is szláv Ausztriából tegyék át Budára. Ennek az ajánlatnak még az elgondolása is rémtünetet okozott a bécsi centralisztikus koponyákban, amelyek mindig csak gyarmatot láttak Magyarországon s ma is annak szeretnék látni. Tisza István gróf a kezükre is jár abban, hogy annak is lássák.

A hatalmi sulypontnak Budára való áttevéséről tehát szó sem volt, de az alkotmányt vissza kellett állítani s most már negyvenöt év óta áll, hol kissé megerősödvé, hol megtépázva. De így sárba tiporba, mint most van, a negyvenöt év alatt sohasem volt.

A centralisztikus törekvések Ausztriában sohasem halnak ki. Ott mindig meg van az az ábránd, hogy egy császár legyen és egy birodalom, egy korona és egy parlament. Minél nyilvánvalóbb az a tény, hogy Ausztria erősen szlávosodik, az egységes birodalom ábrándozói annál jobban lovagolnak azon a vesszőparipán, hogy Magyarországot még valaha bekebelezni lehetne. A centralisztikus ész-

járásnak a kiegészítés csak aféle vismajor volt, amit Königrætz után meg kellett tenni, de éppenséggel nem örökéletű az. Ma Ausztriában tényleg száz emberből ötvennégy szláv s ha a hatalmi vágy a balkáni tartományokat is oda csatolná, a százalék felmenne ötvenhétre. Míg Magyarországon száz emberből ötvenhárom a magyar. Nyilvánvaló, hogy az egységes birodalmi eszme a saját érdekükben nem ok nélkül lovagol ma sem a centralizáció paripáján.

Persze nem sok reményel hajszolhatta falovát. De néztek csak meg most, amióta a törvényírás és a fegyveres erő lett urrá a magyar törvényhozásban, hogy micsoda örömtüzeket gyújt Ausztriában ez a tábor! Már ugy látják, hogy az ő idejük elérkezett! Előkészíti a számnkra a talajt Tisza István gróf. Ez az osztrák nemzeti hős, aki megmutatta, hogy a kétfejű sasos haderő kirendelésével miként lehet Magyarországon le-törni, elpusztítani a magyar nemzeti törekvéseket. Ime nem kell hozzá sem Bach, sem Schmerlig, vállalkozik erre a feladatra egy magyar protestáns főúr is. És nagy az ujjongás, kítőró az öröm az osztrák gesamtmonarchikusok táborában. Ilyen nagyszerű eshető ségre még az ő lutrijátékuk sem számított.

Tisza István erőszakos politikájának jellemzéseül már kimerítették a magyar szótár minden becsmérlő szavát. De gyászos és örült működésének legszomorubb fokmérője az, hogy a magyar alkotmány, a magyar nemzeti önállóság halálos ellenségei tombolva örülnek neki.

Uj párt, uj programm.

Károlyi Mihály riadója.

A tegnapi szegedi népgyűlésen, melyen 20 ezer ember vett részt s amely gyűlés megbeszélte a kormány eljárását, Károlyi Mihály gróf szenzációs kijelentéseket tett. Az összes ellenzéknek egy nagy párttá való tömörülését hangoztatta. S ehhez a kijelentéshez Bakonyi Samu a Justh-párti részéről, s Szmezsányi György a néppárt részéről csatlakoztak.

Az egységes párt programjának főpontjai a legradikálisabb függetlenség és a - főrendiház eltörlése.

„Soha többé!”

Mondotta Justh Gyula.

Justh Gyula, a függetlenségi párt vezére, szombaton Karlsbadba utazott. Tudósítónknak röviddel az elutazása előtt volt alkalma vele beszélgetni. Ez alkalommal a szövetséges ellenzék vezére a kormány béketerveiről a következőleg nyilatkozott:

— Ez a Lukács végtelenül fortélyos ember. Most ugy hirtik, béketervekben mesterkedik, hogy a maga miniszterelnökségét megmentsse. Választói jogot, miniszteri tárcát, alelnökséget, főispánságot s egyéb jó állásokat ígér az ellenzéknek. Hát vegye tudomásul: én s velem a szövetséges ellenzék vezérei megállapodásszerűleg Lukács László miniszterelnök urral soha többé szóba nem állunk...

Apátfalva

állásfoglalása.

A függetlenség kör társasvacsorája.

— jul. 1.

Apátfalva nagyközség lakosságának többsége mindig hiven kitartott a függetlenségi eszmék mellett s ennek viharos időkben is kifejezést adott.

A mostani parlamenti események a virágzásnak induló függetlenségi kör sem hagyták mozdulatlanul. Szombaton este a Takács-féle vendéglő kerthelyiségében az apátfalvai függetlenségi és 48-as olvasókör halvacsorát rendezett, hogy a mostani züllött politikai viszonyok felett eszmesszerűt folytasson. A halvacsorán sokan jelentek meg s Kardos Noé köri elnök emelkedett először szólásra s kifejtette az összejövetel célját s különös sulyt helyezett annak megállapítására, hogy Apátfalván egyes köntör falazó egyének a kör működését el akarták altatni, ez azonban nem sikerült, mert sokkal több tagja van.

Utána Espersit János dr. makói ügyvéd tartott hosszabb beszédet, rámutatott a mostani politikai események törvénytelenességére s azoknak céljára. Kimutatta szükségét annak, hogy minden igaz magyar embernek együtt kell tartani a nagy harc megvívásában, melynek

célja az általános, egyenlő, titkos választó jog törvénybe iktatása s melynek a mostani időkben van olyan nagy jelentősége, mint 1848-ban a jobbágy felszabadítás volt, mert a népparlamenttől várható egyedül a demokratikus, a gazdasági, a kulturális fejlődés.

Kolonics József dr. nagylaki ügyvéd is felszólalt s harcot hirdetett. Beszéltek még Erdői János dr. ügyvédjelölt és Somogyi Béla tanító.

A mulatság a késő éjjeli órákig eltartott s a kör tagjai elhatározták, hogy augusztusban nagy népgyűlést tartanak a községben, melyre dr. Nagy György volt országgyűlési képviselőt is meghívják.

Édes anyám, teljesüljön a kívánsága.

Halálba kergetett leány.

Lapunk múlt heti számában foglalkoztunk egy szerencsétlen leány öngyilkosságával, melyről a lapok is azt írták, hogy a ponyvairodalom olvasása készítette öngyilkosságának végrehajtására a szerencsétlen Ratkay Rozikát.

Most azonban, hogy az öngyilkosság megtörtént, derülnek ki egymásután, hogy mi okozta a szerencsétlen leány halálát.

Ratkay Rozika haláláról ujabbban a következő tudósítást vettük:

Ratkay Rozika egész életén keresztül csendes, becsületes és jóra való leány volt. Később aztán, mikor már érezte, hogy ő is tudna boldogítani és szeretni, szempillantásai odaszóvdétek egy ifju legényre, kit halálosan megszeretett.

Az ifju legény megnyerő volt és viszonzta a leány gyöngéd szerelmét, sőt a szerelmes levelek is egymást érték. De ez nem tarthatott nagyon sokáig, mert a leány anyja megtudta a dolgot és kemény, durva hangon szidalmazta a leányt. Mindez azonban nem volt elég az anya bűszültségének kielégítésére, hanem ütötte-verte az ártatlan teremest. Mikor az apa segítségére sietett leányának, hogy megakadályozza a további ütlegelést, a bűsz anya bezárta előtte az ajtót és ugy folytatta tovább embertelen cselekedetét. A végső szava pedig ez volt leányához:

„Vagy a levelezéssel felhagysz, vagy menj a Marosnak!”

A fiatal teremest, ki már feltudta fogni azt, hogy őt az anyja ok nélkül üti és küldi a Marosnak, — na-

ÉRTESITEM

mentes pálinkák, valamint

rumok és tea-rumok

és mindenféle

liquörök

legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.

cégnél M A K Ó.

mandzsuri kirándulásokra, amelyek teljesen ingyenesek, gondosan kiválasztják az arra érdemes diákokat, akik ezt a legnagyobb kitüntetésnek tartják. De még más módon is gondoskodik a japán kormány arról, hogy az ifjúságban a hazaszeretetet ébren tartsa. Az egyes iskoláknak a hadügyminisztérium nagyszámu haretéri ereklyét, ásókat, eltörött fegyvereket, foszlányokká lőtt ereklyéket, hordágyakat és egyéb tárgyakat ajándékozott, amelyek az ifjúságban ébren tartják a háboru emléket. Végre évenként nagy emlékünnepélyeket rendeznek a nagyobb csaták emlékére.

— **Magdrágul a só.** Julius elsejétől kezdve drágább sóval fogjuk leve-sünköt sózni. A konyhasó ára mé-termazsánként 22 korona 06 fillér, a marhasó 10 koronára 31 fillér lesz. Tehát a konyhasó 22 fillérrel, a marhasó, 13 fillérrel lesz drágább. Arra vagyunk kíváncsiak mit lehet még feljebb stájerolni?

— **Anyakönyvi hírek.** Elhaltak. Mező István 60 éves. Ratkai Rozália 17 éves, Rákóczi Ágnes özv. Seffer Józsefné 74 éves, Nacs Terézia özv. Bajnok Jánosné 77 éves, Barkóczy 76 éves korában.

Keresd az asszonyt.

Lelőtt udvarlót.

Véres esemény játszódott le Szentesen, Győző Molnár Imre kosárfonó lelőtte felesége udvarlóját: Vámos Lajos 25 éves kubikost.

Nem új keletű szerelmi viszonyok volt ez a véres esemény befejeződése, mert Győző Molnáré több, mint négy éve folytatott már viszonyt a fiatal emberrel s egy alkalommal már tetten érte a bűnös párt Győző Molnár Imre. Azóta természetesen sokszoros éberséggel vigyázott, de az asszony is vigyázott, nehogy újabb tettenérés esetén nagyobb veszedelmek keletkezzenek. Mert a viszonyoknak nem akarta végét vetni.

Most úgy történt, hogy Győző Molnár csütörtökön a feleségével együtt ment le a heti piacra. Nem sokkal ezután tüzet jeleztek a református toronyból. A piacot kavardás támadt s Győző Molnáré eltűnt s magával hívta Vámost — egy kis beszélgetésre. Győző Molnárnak gyanus lett az asszony gyors eltávokzása a piacról s egy perenyi habozás után sietett az asszony, a mint urát meglátta elsietett az udvar hátsó felébe, Győző pedig a konyhában találta Vámost.

— Kell az asszony? — kiáltott rá Győző és mellébe lőtt az udvarlónak.

Vámos ki akarta csavarni a revolvert Győző Molnár kezéből, de a kosárfonósegédek letaperték és Győző Molnár még egyszer lőtt: ez a golyó a Vámos tomporába fúródott.

Az eset után Győző Molnár Imre a rendőrségre ment, ahol elmondta a dolgot. Letartóztatták. Vámost, akinek sérülése súlyos, a kórházba szállították.

Korona - depóban

az aratás és cséplés idejére mindenféle tisztán kezelt szilva-, törköly-, gabona stb.

Pálinkák csak a tavalyi árban kaphatók.

611

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

A mai nappal ugyszólván vármegyeszerte kezdetét vette az aratás, mert mindenfelé megérett az élet. Szélesebb talajon már meglehetősen volna kezdeni az aratást akár az elmúlt héten is.

A tegnapi hetipiac elég látogatott volt, sőt árú is megfelelő mennyiségben került a piacra, mert a termelő most már látva a jó termést, igyekszik még meglévő készletén tudni. A tegnapi hetipiacon is volt árú elég és az ár nemhogy hanyatlott volna a jó termés-kilátásra, hanem olyan szilárd volt, mint az elmúlt héten.

Az árak különben a budapesti gabonatörszén is szilárdan tartják magukat. Nagyobb árhullámzást és minden valószínűleg áresést csak az új árunak a piacon való megjelenése fog előidézni.

Tegnap a buza az erős kínálat mellett métermázsánként 22 korona 20, 22 korona 30 fillérével kelt. A felhozott mennyiséget részint a helybeli kereskedők és malmok vásárolták össze.

Kukoricából kisebb mennyiség került a piacra, bár ez igen keresett árú volt. Métermázsájáért szívesen fizettek 19 koronát, sőt a piac végén 10-20 fillérrel többet is.

Szerkesztői üzenet.

Egy makói polgár. Névtelenül beküldött cikket nem közölhetünk. Nekünk legalább tudnunk kell, hogy ki az írója valamelyik cikknek. Ezért legyen szíves az esti órákban 5-7 avagy 8-10 óra közt jelentkezni szerkesztőségünkben.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (96)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

I.

Ugy látszott, hogy fél hosszasan időzni a kínos részletelnél s átsiklik az órák fölött, melyek a végső katasztrófát előidéztek.

Férje, mint neki mondták, épen távozni akart a törvényszékről, mikor szélütés érte.

Miután az első segítséget megadta a betegnek, egy annecyi orvos vállalkozott rá, hogy kocsin haza kíséri őt Charvinesbe.

De a legerélyesebb ellenszerek alkalmazása se volt képes feltartóztatni a bajt s a bíró meghalt anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

A szegény asszony amint elbeszélését befejezte újra zokokásba tört ki.

Könyei közt némely sajnálkozásal tele zavaros szót ejtett el, melyekből Jean azt vélte kiérteni, hogy anyja szemrehányásokat tesz magának hosszas párisi időzése miatt s mintegy felelősnek tartja magát a történekekért: távolléte alatt Marius magára hagyatva bi-

zonyosan visszaesett régi bűnébe s ez idézte elő a végzetes lebonyolítást.

Ez a tragikus anyai fájdalom sokkal mélyebben megrendítette Jeant, mint a gyöngén szeretett apa elvesztése.

Átölelte anyját karjaival, összevegyítette könyeit és csókjait az övéivel, és ez a szomorú nap a szánakozás és gyöngédség ömlengései közt folyt le.

A holttestet Annecybe szállították, hol a Serravalok családi sírbolttal bírtak s másnap ment végbe az ünnepélyes temetés a székesegyházban.

(Folyt. köv.)

Aratásra és cséplésre

jó és olcsó pálinkák, kőbányai sörök előnyös árban szerezhetőek be:

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már kép-
telenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshet-
nek. — Jelentkezzenek a
kiadóhivatalban. (Kossuth-
szoborral szemben.) o o o

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszor

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorrágrást, hasmenést és egyéb gyomorfájást. Hirtelen rosszullet és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszor. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.fm nar ffo védjegy rajta van.

Állítsa meg

a rikkancsot és
kérjen tőle egy
„Makói Független
Ujság”-ot megta-
lálja benne, amire
-szüksége van. -

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Iritz Sámuel özv. cég

ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 "
" 5 éves kajszin barack	3.— "
" 8 " " "	4.— "
" 10 " " "	5.— "
" 5 " borpálinka	3.— "

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Táncitanítási felhívás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az iskolai növendékek részére a nyári szünetben

táncanfolyamot

tartok, melyet július hó 6-án kezdek meg s mindvégig a legszigorubb illem, legnagyobb felügyelet mellett folytatok és pedig két csoportban, olyképpen, hogy délelőtt a kisebb, a délutáni órákban a nagyobb növendékek nyernek oktatást úgy a modern táncokba mint az ezekkel összefüggésben levő csinos testtartásban és a társas érintkezésben is.

Mindkét tanfolyamon tanítom a szokásos táncokon kívül az amerikánt, a hatlópéses lengyelkét, a gratiannát. Továbbá csinos részleteket a magyar balettből és a dzsentri boszont. Ezenkívül külön boszton-kurzust is tartok, minden este 7-8 óráig.

A tanítás helye gróf Vay utcai házamban kizárólag e célra épült s elegánsan berendezett tánctermem.

Beiratkozni ott lehet egész nap.

Magánoktatást is adok, akár háznál akár tánciskolámban.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel:

Schwartz Miksa

588 okl. táncitanító.

Aki eredeti KÖBÁNYAI gyári töltésű jó és tiszta sört óhajt inni, forduljon Iritz Sámuel céghez.

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körút 15. sz.

Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Együttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy ugy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajárdékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható. Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüster felöltők	II. 12. K-tól	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster	I. 15.-	Háló kabátok	1.80
Delén bluzok	3.-	Női nadrágok	1.-
Himzett	3.90	Fűző védő	III. 1.20
Csipke	5.-	Fűző védő	II. 2.40
Párnák	1.70	Fűző védő	I. 3.-
Paplan lepedők	5.-		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schiffon és Lüster alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérlelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

o Makón, Kálvária-utca, (az új kórházzal szemben).

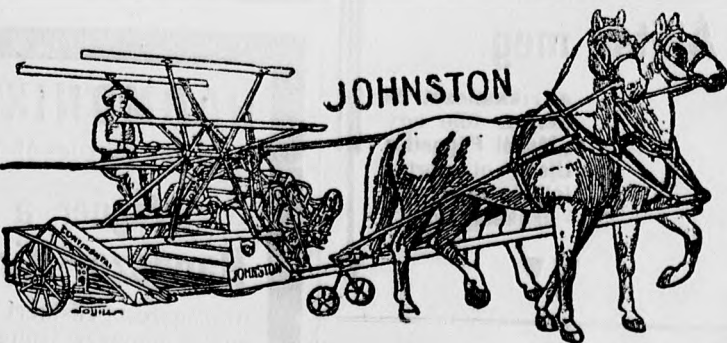
A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és ta ajművelő eszközök.

A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép Az „Imperator“ műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legtökéletesebben megfelelő „Johnston“ kévekötőaratógép, fűkaszaló gereblye és elsőrendű manillazsineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc

Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

293 Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

o Makón, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben).

Tubarózsa-krém és kenőcs

az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növesztését legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-rózsaszappan, 50 fillér.

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 füveg 70 fill.

Mindenemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN ugy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerárúházában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127.

Telefon-szám: 127.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.